

Växjöloftet vuxenutbildning; individanpassning och extra anpassningar

Växjöloftet vuxenutbildning

Inom Växjöloftet vuxenutbildning arbetar specialpedagog, kurator, koordinator, förstelärare i svenska som andraspråk och studie- och yrkesvägledare tvärprofessionellt.

Insatserna riktar sig mot auktoriserade utbildningsanordnare inom Växjöloftet och gentemot enskilda elever. Syftet med insatserna är att tillsammans med elev och utbildningsanordnare bidra till ökad måluppfyllelse.

Växjöloftet vuxenutbildning ansvarar för eleven *inför* studier och utbildningsanordnarna ansvarar för eleven *under* studietiden. Om det under antagningsprocessen framkommer att en elev har behov av extra anpassningar ska Växjöloftet vuxenutbildning informera utbildningsanordnaren om eleven ger tillåtelse till det. I övriga fall ska eleven själv informera om sitt behov av anpassningar.

En kartläggning kan göras av koordinator eller specialpedagog på Växjöloftet vuxenutbildning inför elevens studiestart. Har studierna påbörjats görs kartläggningen av utbildningsanordnarens personal. Vid behov kan rektor hos utbildningsanordnaren kontakta Växjöloftet vuxenutbildning med förfrågan om fördjupad kartläggning och/eller konsultation på individnivå. Växjöloftet vuxenutbildning kan också kontaktas med förfrågan om konsultation och/eller kompetensutveckling på organisations- och gruppnivå.

Växjöloftet vuxenutbildning ska som huvudman regelbundet följa upp utbildningens resultat genom ett systematiskt kvalitetsarbete. Det innebär att huvudmannen också behöver följa upp olika elevgruppers behov och därmed skolornas arbete med bland annat extra anpassningar och huruvida utbildningen utgår och anpassas efter den studerandes behov och förutsättningar.

Utbildningsanordnarnas roll

Utbildningsanordnaren ska ta emot elever i behov av extra anpassning. Elever ska kunna studera på lika villkor. Lärandemiljön ska vara tillgänglig fysiskt och pedagogiskt.

Elev ska ges den ledning och stimulans som eleven behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling. För elev där utbildningsanordnarens extra anpassningar inte är tillräckliga ska samråd ske med huvudmannen om hur dessa behov ska tillgodoses. Utbildningsanordnaren ska ge förslag på åtgärder samt redogöra för redan genomförda åtgärder.

I skollagen och läroplanen anges hur ansvarsfördelningen ser ut. I sina yrkesroller har rektorn och läraren olika uppdrag och har därmed också olika ansvar och befogenheter. Det är läraren som ansvarar för att undervisningen bedrivs på ett sådant sätt att eleven ges den ledning och stimulans som eleven behöver för att utifrån sina egna förutsättningar nå så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Läraren ska också regelbundet utvärdera kunskapsutvecklingen.

Postadress: Box 1222, 351 12 Växjö, Besöksadress: Kronobergsgatan 18, Telefon 0470-410 00

VÄXJÖLOFTET
Vuxenutbildning

Växjöloftet är ett samarbete mellan Växjö kommun,
Arbetsförmedlingen och näringslivet för att skapa fler jobb i Växjö.

www.vaxjo.se/vuxenutbildning

Rektorn har ett särskilt ansvar för att lärarna anpassar undervisningens upplägg, innehåll och arbetsformer efter elevernas skiftande behov och förutsättningar och att utbildningen utformas så att elever som är i behov av stöd får det. Här synliggörs det pedagogiska ledarskapet. Rektorn styr indirekt genom att skapa förutsättningar, exempelvis genom personalplanering, resurstilldelning och kompetensutveckling. Huvudansvaret för planering och genomförande av stödinsatser ligger dock främst hos läraren.¹

Stöd i form av extra anpassningar

Extra anpassningar är stödinsatser som normalt ska vara möjliga att genomföra inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Rektorn hos utbildningsanordnaren har ett särskilt ansvar för att lärarna anpassar undervisningens upplägg, innehåll och arbetsformer efter elevernas skiftande behov och förutsättningar och att utbildningen utformas så att elever som är i behov av stöd får det.

Extra anpassningar kan omfatta insatser på såväl organisations-, grupp- som individnivå.

En kartläggning ska alltid ligga till grund för extra anpassningar på individnivå.

De insatser som görs ska vara behovsanpassade, oavsett om eleven har en diagnos eller ej.

Extra anpassningar är en stödinsats av mindre ingripande karaktär som normalt är möjlig att genomföra för lärare och övrig skolpersonal inom ramen för den ordinarie undervisningen. Det måste inte fattas något formellt beslut om denna stödinsats. Bestämmelserna om extra anpassningar gäller för elever i alla skolformer som berörs av de allmänna råden, samt för fritidshemmet.

Vid bedömning av elevens behov av extra anpassningar i kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna samt utbildning i svenska för invandrare utgår bedömningen från hur eleven utvecklas mot att nå kunskapskraven i respektive kurs.²

Särskilt stöd handlar, till skillnad från stöd i form av extra anpassningar, om insatser av mer ingripande karaktär som normalt inte är möjliga att genomföra för lärare och övrig skolpersonal inom ramen för den ordinarie undervisningen. Det är insatsernas omfattning eller varaktighet, eller både omfattningen och varaktigheten, som skiljer särskilt stöd från det stöd som ges i form av extra anpassningar. Bestämmelserna om särskilt stöd gäller för elever i alla skolformer som berörs av de här allmänna råden, förutom kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna samt utbildning i svenska för invandrare. Bestämmelserna gäller även för fritidshemmet. Särskilt stöd beslutas av rektorn och dokumenteras i ett åtgärdsprogram.³

¹ Individanpassning, extra anpassningar och orienteringskurser inom vuxenutbildningen, Skolverket

² Arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram, Skolverket

³ Arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram, Skolverket

Postadress: Box 1222, 351 12 Växjö, Besöksadress: Kronobergsgatan 18, Telefon 0470-410 00

Tvärprofessionellt team inom Växjöloftet vuxenutbildning

Förstelärare i svenska som andraspråk

Försteläraren i svenska som andraspråk är delaktig i den pedagogiska utvecklingen, med fokus på andraspråksfrågor inom Växjöloftet vuxenutbildningen. En viktig del är att anordna kompetensutvecklingsinsatser. I rollen ingår även utvecklingsuppdrag som är kopplade till skolutveckling i stort men det kan även handla om att stötta enskilda utbildningsanordnare i skolutvecklingsfrågor. Det kan t.ex. vara utveckling av utbud och arbetssätt gällande kortutbildade.

Försteläraren arbetar i första hand på organisatorisk- och gruppnivå men kan även konsulteras i individfrågor som handlar om andraspråksinläring.

Koordinator

Koordinatorns roll är främst att arbeta med målgruppen för utbildningsplikt. Koordinator har i uppdrag att kartlägga elevens erfarenheter och kunskaper inför studier, upprätta individuella studieplaner samt följa upp eleverna under studietiden.

Kurator

I kuratorns uppdrag ingår samtal och social rådgivning och kuratorn har en aktiv roll i att uppmärksamma psykosocial ohälsa. Kuratorn arbetar förebyggande och stödjande, tänker utifrån elevens hela situation och ser andra faktorer som kan störa möjligheter till goda studieresultat. Kurator erbjuder information om samhällets olika hjälp- och stödmöjligheter och kan också hjälpa till med att förmedla kontakt med andra stödfunktioner.

Specialpedagog

Specialpedagog inom Växjöloftet vuxenutbildning arbetar utifrån ett tillgänglighetsperspektiv och har till uppgift att föra dialog med utbildningsanordnare och elever om tillgänglighet och inkludering. I uppdraget ingår även att anordna kompetensutvecklingsinsatser.

I specialpedagogens uppdrag ingår kartläggning för att utreda behov av extra anpassningar och för att arbeta med främjande, förebyggande och åtgärdande insatser.

Specialpedagogens roll innebär även handledning i pedagogiska frågor samt utredning av läs- och skrivsvårigheter. Specialpedagog kan hjälpa till med intyg inför till exempel högskoleprov, ge tips om kompensatoriska hjälpmedel samt ge stöd i studieplanering.

Specialpedagogen arbetar i på organisatorisk-, grupp- och individnivå.

Studie- och yrkesvägledare

Studie- och yrkesvägledarens roll inom vuxenutbildningen är viktig, och utformningen av vägledningen kan därför komma att utgöra ett led i arbetet med stödinsatser på både individnivå och gruppnivå. Vissa elever behöver fler eller färre samtal än andra och att vägledningssamtalen kan behöva genomföras på olika sätt, enskilt och/ eller i grupp.

Våra studie- och yrkesvägledare ger ökad kunskap om vilka alternativ som finns gällande studier och yrkesval. I uppdraget ingår även att informera om utbildningar, yrken och arbetsmarknadsfrågor. Våra studie- och yrkesvägledare erbjuder vägledning inför byte av yrke, studieplanering och

Postadress: Box 1222, 351 12 Växjö, Besöksadress: Kronobergsgatan 18, Telefon 0470-410 00

kompetensutveckling. Ett viktigt verktyg är upprättandet av en individuell studieplan med mål och delmål med studierna. Syftet med studie- och yrkesvägledning är att ge eleven bättre beslutsunderlag inför studieval och därmed ökad självinsikt och ökade kunskaper om alternativen och vad de kan innebära.

Kontaktuppgifter

Kontakt till vår specialpedagog och kurator
specialpedagogiskt-team.vuxenutbildning@vaxjo.se

Kontakt till våra studie- och yrkesvägledare
studievagledning@vaxjo.se

Kontakt till koordinator för utbildningsplikt

Annica.carlsdotter@vaxjo.se

Nilla.assarsson@vaxjo.se

Kontakt till förstelärare i svenska som andraspråk

Sofie.nilsson2@vaxjo.se

I mailkorrespondens får av sekretesskäl inga elevers personuppgifter lämnas.

Postadress: Box 1222, 351 12 Växjö, Besöksadress: Kronobergsgatan 18, Telefon 0470-410 00

VÄXJÖLÖFTET
Vuxenutbildning

Växjölöftet är ett samarbete mellan Växjö kommun,
Arbetsförmedlingen och näringslivet för att skapa fler jobb i Växjö.

www.vaxjo.se/vuxenutbildning

Referenser

Bestämmelser om stöd för elever i vuxenutbildningen finns i skollagen (2010:800), i förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning samt i förordningen (SKOLFS 2012:101) om läroplan för vuxenutbildningen (Lvux12). Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2014:40) om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram gäller i tillämpliga delar även för vuxenutbildningen.

För vuxenutbildningens skolformer föreskriver skollagen att utgångspunkten för utbildningen ska vara den enskildes behov och förutsättningar. Individperspektivet är den bärande tanken inom all vuxenutbildning, och stödinsatser för enskilda elever måste ses i ljuset av detta.

Skolverkets Allmänna råd för arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram (för kommunal vuxenutbildning gäller; avsnitt 1 Förutsättningar för arbetet, samt avsnitt 2 Uppmärksamma behov av stödinsatser samt arbeta med extra anpassningar)

https://www.skolverket.se/sitevision/proxy/publikationer/svid12_5dfee44715d35a5cdfa2899/55935574/wtpub/ws/skolbok/wpubext/trycksak/Blob/pdf3299.pdf;jsessionid=463EF9326C070A79BEE7B7C4CF64BB56?k=3299

Skolverkets stödmaterial *Individanpassning, extra anpassning och orienteringskurs inom vuxenutbildningen*

https://www.skolverket.se/sitevision/proxy/publikationer/svid12_5dfee44715d35a5cdfa2899/55935574/wtpub/ws/skolbok/wpubext/trycksak/Blob/pdf3373.pdf?k=3373

Att göra extra anpassningar av undervisningen och ge särskilt stöd

<http://www.skolverket.se/skolutveckling/larande/sarskilt-stod-1.243296>

Skolinspektionen kvalitetsgranskningsrapport *Skolans arbete med extra anpassningar* (2015:2217)

<https://www.skolinspektionen.se/sv/Beslut-och-rapporter/Publikationer/Granskningsrapport/Kvalitetsgranskning/skolans-arbete-med-extra-anpassningar/>

Specialpedagogiska skolmyndigheten stödmaterial, *Att göra studiesituationen tillgänglig för vuxna med funktionsnedsättning*

<https://webbutiken.spsm.se/globalassets/publikationer/filer/att-gora-studiesituationen-tillganglig-for-vuxna-med-funktionsnedsattning--overgripande-information-tillganglig-version.pdf/>

Myndigheten för delaktighet har stödmaterial såsom checklistor om tillgängliga lokaler

<http://www.mfd.se/tillganglighet/>

Postadress: Box 1222, 351 12 Växjö, Besöksadress: Kronobergsgatan 18, Telefon 0470-410 00

VÄXJÖLÖFTET
Vuxenutbildning

Växjöloftet är ett samarbete mellan Växjö kommun, Arbetsförmedlingen och näringslivet för att skapa fler jobb i Växjö.

www.vaxjo.se/vuxenutbildning